

Nemzetpolitikai összefoglaló

2017. 47. hét



MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

NPKI | NEMZETPOLITIKAI
KUTATÓINTÉZET



Semjén: az ukrán oktatási törvény brutális támadás a nacionalista hatalom részéről

A miniszterelnök-helyettes szerint brutális támadás érte az ukrán nacionalista hatalom részéről Kárpátalján a magyarok által felépített intézményrendszert az ukrán oktatási törvénnyel. Semjén Zsolt a magyar szórvány napja alkalmából a közmédiának adott, az M1 aktuális csatornán is sugárzott interjújában azt mondta, míg a korábbi szemlélet az volt, hogy a magyar állam minden magyarért felelősséget érez, a jelenlegi alkotmány feketén-fehéren kimondja, hogy felelősséget visel. Hangsúlyozta: ez fontos változtatás, sokkal erősebb elkötelezettség. A kormány minden szempontból eleget tesz a vállalásnak, például az állampolgárság megadásával – jelentette ki. Kárpátalján gyakorlatilag a magyar állam tartja fenn az intézményrendszert, kiegészíti például az orvosok, tanárok fizetését, hozzájárul a kisgyermek étkeztetéséhez, oltóanyagokat szállít – sorolta. „Saját nemzettestvéreinken” segíteni „természetes alkotmányos kötelességünk”, a struktúrát azonban brutálisan megtámadták - hangoztatta. Felidézte, hogy Magyarország mindenben támogatta az ukránokat, zászlóvivője volt annak, hogy vízummentességet kapjanak. Ezek után inkorrekt cselekedtek, és amíg nem vonják vissza a nyelvtörvényt, a magyar kormány mindent megakadályoz, ami fontos nekik – nyomatékosította. Úgy fogalmazott, hálát ad „a történelem urának”, amiért az egymilliomodik új magyar állampolgár is letette az esküt, és így megvalósult, amit kormányzásuk kezdetén ígért. A Kárpát-medencében 870 ezren éltek a kedvezményes honosítás lehetőségével, míg a diaszpórában 132 ezer állampolgárságot állapítottak meg.

Indul a Kárpát-medencei óvodafejlesztési program második üteme

Mintegy 21,5 milliárd forintos forrásból elindul a Kárpát-medencei óvodafejlesztés második üteme, amelynek keretében 77 új óvoda, bölcsőde épül és 250 intézmény újul meg 2019 végéig – jelentette be Grezsa István kormánybiztos keddi budapesti sajtótájékoztatóján. Grezsa István kiemelte: összesen 38,5 milliárdos programról van szó, ez a jelenleg futó legnagyobb költségvetési külföldi program. Jelenleg a határon túli magyar óvodások száma 48 ezer körül van, a cél, hogy ez legalább 60 ezerre duzzadjon, azaz a vegyes házasságból származó gyerekek is nagyobb eséllyel kerüljenek magyar intézményekbe – közölte, hozzátéve: 1675 intézménybe járnak gyerekek. A kormánybiztos elmondta, az új fejlesztéseknek köszönhetően az óvodai és bölcsődei férőhelyek száma több mint tízezerrel nő a Kárpát-medencében. A második programrész keretében befejezik még azt a 19 óvodát is, amelynek a fejlesztése még az első ütemben indult el. A fejlesztés során Erdélyben 54, a Felvidéken 11, Kárpátalján 10, a Vajdaságban és Ausztriában 1-1 új óvoda, illetve bölcsőde létesülhet. Emellett Erdélyben 50, a Felvidéken 95, Kárpátalján 59, a Vajdaságban 6, Muravidéken 1, Horvátországban 6 intézmény újulhat meg. Potápi Árpád János nemzetpolitikai államtitkár hangsúlyozta: az intézményrendszert kell megerősíteni,



amely az oktatási intézmények mellett a politikai intézményrendszert is magában foglalja. Utóbbi sokszor bizonyított már, s megmutatta, hogy ha nem lenne, akkor a magyarság sokkal nehezebb körülmények között élne - hangsúlyozta.

Félmilliárd forint a diaszpóra szervezetek és a hétvégi iskolák támogatására

Összesen félmilliárd forintos kerettel hirdet pályázatot a Nemzetpolitikai Államtitkarság a hétvégi iskolák és a diaszpórában működő szervezetek számára – mondta Potápi Árpád János nemzetpolitikai államtitkár. Mindkét pályázatra 2018. január 15-ig lehet jelentkezni. Ismertette: a diaszpórában élő magyarság szervezetei számára meghirdetett pályázatra 300 millió forint áll rendelkezésre. A programon keresztül támogatást kaphatnak a magyar közösség céljait szolgáló kulturális, családi, egyházi és cserkész programok, az írott és elektronikus média, illetve a könyvkiadás. Támogatják az egyes szervezeteket, intézményeket, működésüket, a különböző fejlesztéseket, ingatlan-beruházásokat. Az igényelhető forrás összege 500 ezertől 3 millió forintig terjed. A hétvégi és magyar iskolák támogatására 200 millió forintot különítettek el – közölte Potápi Árpád János. Ezen belül támogatás kérhető többek között oktatási célú helyiségek bérléséhez, általános működési költségekhez, taneszközökhöz, oktatók béréhez való hozzájáruláshoz, továbbképzésekhez, intézmények egymás közötti, illetve Kárpát-medencei magyar iskolával való testvérkapcsolatának kialakításához. Az igényelhető összeg 500 ezer forinttól 2 millió forintig terjed.

A szórványmagyarság a magyar kultúra védőbástyája

A szórványmagyarsághoz tartozók az utolsó bástyái, hű őrzői a magyar kultúrának, ezért a kormányzat számos programmal támogatja megmaradásukat – jelentette ki a Miniszterelnökség nemzetpolitikáért felelős helyettes államtitkára egy szerdai budapesti tanácskozáson. Szilágyi Péter a magyar szórvány napján a Nemzetpolitikai Kutatóintézet rendezvényén hangsúlyozta: anyanyelvünk megtartása egyet jelent életben maradásunkkal, ezért ez az anyaországban élőknek is elemi feladatuk. Az igazi küzdelmet azonban nem az anyaországban élő magyarok vívják a nyelv megtartásáért, hanem a határainkon túlra szakított honfitársaink, közülük is elsősorban a szórványban élők – tette hozzá a politikus.



Kelemen Hunor: az ember akkor ünnepel, amikor kedve tartja



A szólásszabadság korlátozására figyelmeztető rossz üzenetnek tartja Kelemen Hunor RMDSZ-elnök, hogy egy állásfoglalása miatt meg akarják fosztani román állami kitüntetésétől. A politikus állásfoglalását azt követően tette közzé a szövetség hírlevele csütörtökön, hogy előző nap kiderült: a Románia Csillaga érdemrend becsületbírósága méltatlannak ítélte őt kitüntetésének viselésére és annak visszavonását kérte Klaus Johannis államfőtől. „Nekünk akkor is bátran kell elmondani a véleményünket, ha már minden állami kitüntetést megvontak tőlünk. Nekünk, magyar embereknek csak az lehet a célunk, hogy ezután is szabadon vállaljuk gondolatainkat, közösen gondolkodjunk azokkal a román emberekkel, akik nyitottak a párbeszédre” – hangsúlyozta Kelemen Hunor. Bár a bizottság arra hivatkozik döntésében, hogy a szövetség elnökének kijelentései nem tartották tiszteletben a többség nemzeti ünnepét, a politikus a Szabadságnak interjúban világosan fogalmaz: annak ellenére, hogy a magyar embereknek nincs okuk a centenárium megünneplésére, tiszteletben tartják december elsejét.

Új típusú beszédmódra van szükség a szórvány kapcsán – Szamosújváron ünnepelt az RMDSZ

Több munkára és új típusú beszédmódra van szükség, amely a szórvány mellé nem a „szenvadás, szerencsétlen, elmaradott” negatív fogalmakat társítja, hanem megmutatja, hogy ebben a közösségben is vannak sikeres példák – hívta fel a figyelmet Porcsalmi Bálint, az RMDSZ ügyvezető elnöke Szamosújváron. Porcsalmi Bálint felszólalásában úgy fogalmazott, hogy a magyar szórvány napján nemcsak ünnepelni, hanem dolgozni is kell. Emlékeztetett, hogy az RMDSZ 10. nagyváradi kongresszusán nyilvánította november 15-ét, Bethlen Gábor születésének napját a magyar szórvány napjává. A szövetség idei központi rendezvényét - amelynek témája az oktatási törvény módosítása, illetve a szociális intézmények, szervezetek helyzete volt -, szombaton tartotta Szamosújváron. „Sokat tettünk azért, hogy az oktatási program megerősödjön, most a minőség javítása a cél. Mert ahol minőségi oktatás van, az iskola nincs veszélyben. Ez a szórvány jövője” – idézte Porcsalmit az RMDSZ hírlevele, mely szerint az ügyvezető elnök a tanügyben dolgozók, közösségszervezők motiválását, továbbképzését nevezte meg további prioritásként. Rámutatott, a következő év, nehéz, akár veszélyes is lehet, de jó lehetőség is arra, hogy a román-magyar párbeszédet új alapokra helyezzük.

Az RMDSZ a marosvásárhelyi katolikus gimnázium újraalapításáról szóló törvénytervezetet iktatott

A marosvásárhelyi katolikus gimnázium újraalapításáról szóló törvénytervezetet iktatott az RMDSZ. „Az a cél, hogy a marosvásárhelyi Római Katolikus Gimnázium már jövő tanévben elkezdhesse működését. Ennek érdekében törvénytervezetet dolgoztunk ki, és iktattunk ma a képviselőházban, amely lehetővé teszi az iskola újraalapítását”, nyilatkozta



Szabó Ödön RMDSZ-es képviselő, a Szövetség oktatásügyi szakpolitikusa szerdán. A képviselőház oktatásügyi bizottságának alelnöke elmondta: a törvénytervezet lehetővé tenné az új osztályokba való beiratkozást, de az áthelyezett osztályokat is visszavenné az újjraalapított tanintézmény. A jogszabálytervezet a tanárok és az adminisztratív személyzet helyzetét is megoldaná, hiszen rendelkezik azok átvételéről – mutatott rá az RMDSZ-es képviselő, majd hozzátette: a tervezet a tanintézmény jogi státuszát is rendezné, az iskola állami finanszírozását törvényi szintre emelné, és előírná a tanintézmény városi iskolahálózatba való integrálását. Szabó Ödön rámutatott: az iskolahálózatokat rendszerint februárban hagyják jóvá, ezért fontos, hogy a parlament két háza még idén tárgyaljon a jogszabálytervezetről. „Kérvényezni fogjuk a sürgősségi eljárást, annak érdekében, hogy a parlament a téli szünet előtt szavazzon a törvénytervezetről, majd az államelnöki kihirdetésre kerüljön.



Matovič segítő jobbot nyújtana az MKP-nak

Eljött az ideje segítő jobbot nyújtani a parlamenten kívül politizáló Magyar Közösség Pártjának, s rajtuk keresztül Dél-Szlovákia lakosságának – jelentette ki az ellenzéki Egyszerű Emberek és Független Személyiségek elnöke, Igor Matovič az MKP-val való lehetséges választási együttműködés margójára. Matovič a héten a Denník N napilapnak adott interjújában egyenesen arról beszélt, hogy pártja minden további nélkül koalícióra lépne a Menyhárt József vezette MKP-val. Mivel a Magyar Közösség Pártjának (MKP) szavazói a megyei önkormányzati választásokon egyértelműen megmutatták, hogy semmiféle együttműködést nem kívánnak a kormányzati tákolmánnyal, eljött az idő, hogy ezzel a szlovákiai magyarokat képviselő párttal is komolyan elbeszélgessünk a Robert Ficót követő alternatíváról” – indokolta meg elhatározását Igor Matovič, az OĽaNO elnöke. Egyúttal emlékeztetett, hogy ha a szlovákiai magyarok nem álltak volna 1998-ban a jó oldalára, az ország nem szabadult volna meg Vladimír Mečiarától. A Magyar Közösség Pártja és az OĽaNO esetleges együttműködése egyelőre nyitott kérdés. Minden tárgyalások és egyezség kérdése. „Egyelőre egy pártelnöki találkozón vagyunk túl. Hivatalos tárgyalásokra a megyei önkormányzati választásokra való tekintettel egyelőre nem került sor” – nyilatkozta Menyhárt József, az MKP elnöke.



Átadták a Vajdasági Magyar Képző-, Kutató- Kulturális Központ új épületét



Átadták szombaton a Vajdasági Magyar Képző-, Kutató- és Kulturális Központ új épületét Szabadkán. Az eseményen Hajnal Jenő, az MNT elnöke, Pásztor István, a VMSZ elnöke és Balog Zoltán, Magyarország emberi erőforrások minisztere is részt vett. „Meg kell teremteni annak a lehetőségét, hogy a magyar közösségek a határon túl is megerősödjenek, ilyen lehetőség a Kárpát-medencei egységes felsőoktatási tér is, amelynek a létrehozására törekszik a magyar kormány” - hangsúlyozta beszédében Balog Zoltán. Pásztor István, a VMSZ elnöke ünnepi beszédében hangsúlyozta, a központ kialakításáról egy évvel ezelőtt tárgyalt Balog Zoltán miniszterrel, és már meg is tudták nyitni az intézményt. A szabadkai képzőközpont - a többi, magyar kormány által támogatott intézménnyel együtt - a szülőföldön való boldogulást segíti - tette hozzá. Az épületben jövőre még három képzés indul. A műemlékvédelem alatt álló egykori polgári ház, a Donát Mór-bérház képzőközponttá alakítását 400 millió forinttal támogatta a magyar kormány.



Ukrán oktatási miniszter: nem zárjuk be a nemzetiségi nyelvű iskolákat

Lilija Hrinevics ukrán oktatási miniszter a Beregszászi járás magyar iskoláinak igazgatói előtt kijelentette, hogy Ukrajnában nem zárják be a nemzetiségi tannyelvű iskolákat, ehelyett több lehetőséget biztosítanak a tanulók számára az ukrán nyelv elsajátításához. Hrinevics az új oktatási törvényről tartott szakmai fórumon azt mondta, hogy a jogszabálynak az oktatás nyelvét szabályozó 7. cikkelyét sok mítosz övezi és azt politikai célokra használják fel. Emlékeztetett arra, hogy a törvény „nyelvi” cikkelyével kapcsolatban van a legtöbb félreértés a nemzetiségek körében. „Nem igaz, hogy a nemzetiségi iskolák bezárásáról van szó. Amit a cikkely valóban megváltoztat, az az, hogy az 5. osztálytól növeli az ukrán nyelven oktatott tantárgyak számát, és ukrán nyelvű tantárgyakat vezet be” – mondta a miniszter. Kifejtette, hogy neki csak a cikkely 4. pontjával kapcsolatban vannak kételyei, amely kimondja, hogy az 5. osztály után csupán néhány tantárgy oktatható anyanyelven. Jelezte, erről vitát kezdeményez a parlamentben, ahol a nyelvi sajátosságokat figyelembe vevő különböző oktatási modelleket fog javasolni. A miniszter kifejtette, „egyesek szerint szűkítjük a jogokat, amikor néhány tantárgyat ukránul akarunk oktatni, én pedig azt állítom, hogy mi bővítjük a jogokat”. Orosz Ildikó, a Kárpátaljai Magyar Pedagógusszövetség elnöke szerint a korábbiakhoz képest semmi nem változott. „Mi is kiálltunk saját véleményünk mellett, miszerint az oktatási törvény 7. cikkelyével az a legnagyobb baj, hogy alkotmányellenes, törvényellenes, kisebbségi jogokat von meg, és eddig meglévő lehetőségektől fosztja meg a szülőket és diákokat” – hangsúlyozta, megjegyezve, hogy ilyen alapokra nem lehet építkezni, mert az építmény összeroskad.



A kárpátaljai magyar férfiak 73 évvel ezelőtti elhurcolására emlékeztek Szolyván

Gyászünnepséggel, emléktáblák avatásával és koszorúzással emlékeztek meg Kárpátalja magyar férfilakosságának 1944. novemberi, szovjet légerekbe történt elhurcolásáról Szolyván, a 73 évvel ezelőtt deportáltak egykori gyűjtőtáborának helyén létesített emlékparkban. Az emlékünnepségen mondott beszédében Szilágyi Péter, a Miniszterelnökség nemzetpolitikáért felelős helyettes államtitkára arra emlékeztetett, hogy a magyarság 1944-45-ös tragédiájáról évtizedeken át még csak beszélni sem volt szabad, rendszerváltásra volt szükség ahhoz, hogy a hallgatás falát sikerüljön áttörni. Számos közösség, köztük a kárpátaljai magyarok is elérkezettnek látták az időt, hogy megemlékezzenek az áldozatokról – tette hozzá. Megköszönte a kárpátaljai magyaroknak a bátor helytállásukat, azt, hogy amikor tehették, nem hallgattak tovább a magyar nemzet egyik legnagyobb tragédiájáról, s összefogásukkal utat mutattak az anyaországnak is, létrehozták a szolyvai emlékparkot, amely az elmúlt két évtizedben a kárpátaljai magyarság leghangsúlyosabb közösségi helyszínévé nőtte ki magát. A helyettes államtitkár kifejtette: azért, hogy a gulágot megjárt magyarok története ne maradjon befejezetlen, a magyar kormány 2015-ben útjára indította a Szovjetunióba hurcolt politikai foglyok és kényszermunkások emlékévét, amelynek a programjaiba 250 Kárpát-medencei település kapcsolódott be.

Greza István megnyitotta az óvodai projektpedagógia képzést Beregszászon

Megnyitotta a magyar kormány óvodafejlesztési programjához kapcsolódó óvodai projektpedagógiai képzést kárpátaljai magyar óvodapedagógusok számára Greza István kormánybiztos pénteken Beregszászon. A Miniszterelnökség Szabolcs-Szatmár-Bereg megye és Kárpátalja együttműködésének és összehangolt fejlesztési feladatainak kormányzati koordinációjáért felelős kormánybiztosa hangsúlyozta: az óvodapedagógiai továbbképzés Kárpátalján túlmutat önmagán, mert az óvodai képzés az anyanyelvű oktatás alapja, hiszen a gyermekek sok településen itt találkoznak igazából az anyanyelvvél, s a meséken keresztül a magyar kultúrával. Abban reménykedünk, hogy sikerül növelnünk a magyar iskolákba beíratott gyermekek számát a kedvezőtlen kárpátaljai demográfiai viszonyok és elvándorlás ellenére is - tette hozzá.

